

Deutsch-Kroatische
Industrie- und Handelskammer
Njemačko-hrvatska industrijska
i trgovinska komora

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Izdavač: Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora
Datum: 16. svibnja 2023.
Kontakt za medije: Sofija Radoš, Member Relations & Communication
E-mail: sofija.rados@ahk.hr
Tel.: + 385 (0)1 6311 616
Mob.: + 385 91 6311 621

Gospodarstvenici poslovnu situaciju u zemlji ocjenjuju pozitivno usprkos složenim ekonomskim uvjetima

Predviđanja za 2023. pesimistična

Analizom ovogodišnjeg gospodarskog istraživanja kojeg Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora provodi 18. godinu na 141 poduzeće utvrđeno je da je više od 80 % poduzeća spremno ponovno ulagati u Hrvatsku. Pozitivan je pokazatelj da je spremnost na ponovno ulaganje u Hrvatsku ostalo na razini kao 2021. i 2022. godine. Hrvatska se našla na visokom 5. mjestu među 16 zemalja Srednje i Istočne Europe kada je riječ o atraktivnosti lokacije za investitore. Gotovo 90 % poduzetnika poslovanje u vlastitom poduzeću ocjenjuje dobrim ili zadovoljavajućim usprkos vrlo složenim gospodarskim uvjetima u kojima posluju. Poslovna očekivanja za 2023. godinu znatno su lošija od ocjene trenutne gospodarske situacije a gospodarstvenici pesimistični – svega 23 % ispitanika očekuje poboljšanje poslovne situacije tijekom 2023. godine. Raspoloživost stručne radne snage okarakteriziran je kao najveći rizik u poslovanju nakon čega slijede visoke cijene energenata i sirovina te trošak rada. Treću godinu zaredom u Hrvatskoj se pozitivnim ocjenjuju članstvo u Europskoj uniji, kvalificiranost radnika i akademsko obrazovanje radnika. Suzbijanje kriminala i korupcije navodi se kao najveći nedostatak poslovanja u Hrvatskoj nakon čega slijedi porezno opterećenje, porezni sustav i javna uprava. Gotovo 40 % ispitanika rad aktualne hrvatske Vlade smatra lošim a jednak postotak zadovoljavajućim.

“ U aktivnom dijalogu s našim članovima i državnim tijelima Komora kao najveća bilateralna poslovna zajednica u zemlji zalaže se za jačanje uvjeta koji pogoduju većoj atraktivnosti Hrvatske kao investicijske lokacije. Hrvatska je ove godine zauzela visoko peto mjesto među 16 zemalja regije kada govorimo o atraktivnosti poslovne lokacije. Pozitivnoj poslovnoj klimi zasigurno su pridonijeli ulazak Hrvatske u euro područje i Schengen. Hrvatska Vlada ulaže velike napore kako bi ublažila i spriječila prelijevanje rasta cijena energenata na građane i poslovne subjekte, no prema rezultatima istraživanja poduzetnici u Hrvatskoj ali i u zemljama Srednje i Istočne Europe navode rast cijena energenata kao jedan od najvećih rizika u njihovom poslovanju. Kada govorimo o rezultatima u Hrvatskoj, gospodarstvenici navode da je prvi limitirajući faktor u poslovanju manjak stručne radne snage“, izjavio je g. Marjan Vučak, predsjednik Njemačko-hrvatske industrijske i trgovinske komore tijekom predstavljanja rezultata gospodarskog istraživanja.

Deutsch-Kroatische Industrie- und Handelskammer
Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora

Strojarska cesta 22/11, HR-10000 Zagreb
Telefon: +385 (0) 1 6311 600
E-mail: info@ahk.hr | Web: <http://kroatien.ahk.de>

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Trenutno stanje hrvatskog gospodarstva za više od polovicu ispitanika zadovoljavajuće

Gotovo 60 % ispitanika trenutnu gospodarsku situaciju u Hrvatskoj ocjenjuje zadovoljavajućom što predstavlja porast od 5 % u odnosu na prethodnu godinu, dok njih 20 % situaciju smatra dobrom. Uspoređujući s 2022. godinom, 22 % ispitanika smatralo je da je gospodarsko stanje u Hrvatskoj bolje. Kada je riječ o percepciji gospodarske situacije, zemlje Srednje i Istočne Europe (SIE) u gotovo istom postotku kao sudionici istraživanja u Hrvatskoj ocjenjuju gospodarsko stanje vlastitih zemalja.

Unatoč polikrizi, poduzetnici optimistični kada govore o poslovanju u njihovoj djelatnosti

57 % ispitanika trenutnu poslovnu situaciju u vlastitoj djelatnosti ocjenjuje zadovoljavajućom a 32 % dobrom unatoč neizvjesnoj gospodarskoj situaciji. U odnosu na 2022. godinu udio poduzeća koje smatraju situaciju u svojoj industriji dobrom pao je za 10 %. 50 % ispitanika poslovanje u vlastitoj tvrtki ocjenjuje dobrim a 45 % zadovoljavajućim. Slični rezultati zabilježeni su i kod ostalih 15 zemalja SIE među kojima je, uz Hrvatsku, provedeno gospodarsko istraživanje. Samo 7 % ispitanika u zemljama SIE ocjenjuju svoju poslovnu situaciju lošom. Nešto više od 60 % poduzetnika navodi kako je promet porastao u odnosu na prethodnu godinu dok je izvoz porastao za 38 % u odnosu na 2021. godinu.

Gospodarska su očekivanja za iduću godinu pesimistična

Kada je riječ o prognozama gospodarske situacije za 2023. godinu procjene su pesimistične. Gospodarstvenici procjenjuju da će situacija ostati nepromijenjena (55 %) a svega 23 % smatra da će se poboljšati u 2023. godini. Razloge možemo tražiti u vrlo složenim gospodarskim uvjetima koje je prouzročio rat u Ukrajini, rekordno visoka stopa inflacije i posljedice pandemije.

Privlačnost investicijske destinacije

Ulazak Hrvatske u euro područje i Schengenski prostor očekivano stvara pozitivniju poslovnu klimu što potvrđuju i rezultati istraživanja (71 % ocjenjuje da će se ulazak Hrvatske u euro područje pozitivno odraziti na poslovanje u 2023. godini dok njih 77 % smatra da će ulazak Hrvatske u Schengen imati pozitivne poslovne posljedice). Navedeno ne čudi obzirom da se više od 80 % hrvatske trgovinske razmjene odvija sa zemljama članicama Schengenskog prostora.

Hrvatska se svrstala u prvih 5 najatraktivnijih lokacija za ulaganje među 16 zemalja Srednje i Istočne Europe. Među najatraktivnijim zemljama našle su se Slovenija (1), Poljska (2), Češka (3) i Estonija (4). 2021. godine Hrvatska je bila na 8. mjestu a ovogodišnji rezultat je najbolji rezultat od kada Komora provodi gospodarsko istraživanje.

81 % poduzeća koja su sudjelovala u istraživanju ponovno bi odabralo Hrvatsku kao lokaciju za ulaganje. Time je broj poduzeća koja bi ponovno ulagala u Hrvatsku već tri godine na gotovo jednakoj razini.

Rizici u poslovanju – nedostatak stručne radne snage dominantan izazov za poduzeća

Po prvi puta poduzeća navode da je raspoloživost stručne radne snage najveća prijetnja razvoju njihove tvrtke (51 %). Na visokom drugom mjestu su cijene energije i sirovina (43 %), zatim troškovi rada (41 %), domaća potražnja (26 %) koja je znatno smanjena kao rizik u odnosu na prošlogodišnje istraživanje (48 %), predvidljivost gospodarske politike (25 %) i disciplina plaćanja (23 %).

Deutsch-Kroatische Industrie- und Handelskammer
Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora

Strojarska cesta 22/11, HR-10000 Zagreb
Telefon: +385 (0) 1 6311 600
E-mail: info@ahk.hr | Web: <http://kroatien.ahk.de>

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Analizirajući podatke u SIE, porast cijena energenata kao rizični čimbenik u poslovanju najzastupljeniji je u Poljskoj (82 %), Sjevernoj Makedoniji (71 %), Mađarskoj (67 %), Sloveniji (62 %), Češkoj (60 %) i Latviji (58 %). Raspoloživost stručne radne snage kao rizik u poslovanju ističu poduzeća u Sjevernoj Makedoniji (71 %), Bugarskoj (65 %), Albaniji i Rumunjskoj (61 %), Mađarskoj, Kosovu i Slovačkoj (57 %).

Rad i radna snaga

47 % ispitanika navodi kako će se broj zaposlenika u njihovoj tvrtki povećati dok neznatan broj (5 %) procjenjuje da će se broj zaposlenika smanjiti. S obzirom da je inflacija u 2022. godini iznosila visokih 10,8 %, zanimljiv je podatak da najveći broj ispitanika smatra da će plaće u 2023. godini porasti za 10-20 %.

Promjene u međunarodnoj podjeli rada sveprisutne su na globalnoj razini. Ispitanici istraživanja procjenjuju kako će se dugoročne promjene u međunarodnoj opskrbi lanaca očitovati u povećanje političkog utjecaja na lance opskrbe (37 %), promjeni transportnih ruta (30 %), rastu protekcionizma (29 %), promijenjenim procjenama rizika destinacije poslovanja (27 %), premještanju proizvodnje na nove lokacije (27 %) i premještanje proizvodnje bliže njemačkom/ europskom domaćem tržištu (27 %).

Proširenje ponude za internu edukaciju (43 %) najčešća je mjera koju poslodavci planiraju poduzeti kada se govori o nedostatku stručne radne snage. Zatim slijedi pojačana automatizacija i digitalizacija poslovanja (36 %), povećanje prosječne plaće (32 %), poticanje zaposlenika pred mirovinom da ostanu u tvrtki (29 %), povećanje dodataka koji se isplaćuju uz plaću (25 %) i pojačana suradnja s obrazovnim institucijama (25 %).

Gospodarske posljedice rata u Ukrajini

Nešto više od godinu dana nakon ruske agresije na Ukrajinu, globalno gospodarstvo i dalje se suočava s raznim negativnim posljedicama. Visoke cijene energenata, sirovina i materijala (gotovo 82% ispitanika) predstavljaju najveću zabrinutost za gospodarstvenike kada je riječ o kratkoročnim posljedicama ruske agresije na Ukrajinu. Slijede poremećaji u lancima opskrbe i logistike (46 %), manjak sirovina i materijala (27 %), povećana pravna nesigurnost (19 %), smanjenje dolaznih narudžbi (14 %) i gubitak poslovnih partnera (14 %).

Poduzetnici očekuju normalizaciju međunarodnih lanaca opskrbe (48 %) na razdoblje prije pandemije tijekom 2024. godine, dok njih 17 % smatra da u dogledno vrijeme neće biti postignuti rezultati iz 2019. godine.

Prednosti i nedostaci poslovanja u Hrvatskoj

Kao pozitivni aspekti poslovanja u Hrvatskoj navode se članstvo u Europskoj uniji, kvalifikacija zaposlenika, adekvatnost visokog obrazovanja, disciplina plaćanja, infrastruktura, produktivnost i zalaganje zaposlenika za bolje rezultate rada. Nedovoljna borba protiv korupcije ističe se kao najveći nedostatak poslovanja u Hrvatskoj. Kao nedostatke poduzetnici zatim navode porezna opterećenja, porezni sustav, javnu upravu i netransparentnost javne nabave.

Primjena EU taksonomije

S EU taksonomijom, klasifikacijskim alatom EU koji signalizira uspješnost kompanija u doprinosu održivosti, detaljno je upoznato samo 3 % ispitanika. Njih 54 % vlastito znanje o primjeni EU taksonomije ocjenjuje nedovoljnim.

Deutsch-Kroatische Industrie- und Handelskammer
Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora

Strojarska cesta 22/11, HR-10000 Zagreb
Telefon: +385 (0) 1 6311 600
E-mail: info@ahk.hr | Web: <http://kroatien.ahk.de>

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Najvažniji rezultati istraživanja

Gospodarsko stanje i očekivanja za 2023. godinu

» 58 % sudionika istraživanja ocjenjuje sadašnju gospodarsku situaciju u Hrvatskoj zadovoljavajućom. Samo 22 % ispitanika izglede za hrvatsko gospodarstvo ove godine smatra lošijima od prethodne godine. U odnosu na prošlogodišnje istraživanje, poslovna su očekivanja poduzetnika pesimistična te svega 23 % ispitanika očekuje poboljšanje poslovne situacije u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu.

Kvaliteta lokacije

» Hrvatska se svrstala u prvih 5 najatraktivnijih lokacija za ulaganje među 16 zemalja Srednje i Istočne Europe. Broj poduzeća koja bi Hrvatsku ponovno odabrala kao lokaciju za ulaganje je 81 % što je vrlo sličan postotak kao u istraživanjima provedenim 2022. i 2021. godine.

Prijetnje u gospodarskom razvoju i nedostaci poslovanja u Hrvatskoj

» Najvećim rizikom u poslovanju ocjenjen je nedostatak stručne radne snage (51 %) zatim porast cijena energenata (48 %) te trošak rada (41 %).

» U prvih 5 limitirajućih faktora poslovanja u Hrvatskoj gospodarstvenici navode: nedovoljna borbu protiv korupcije, porezna opterećenja, porezni sustav, javnu upravu i netransparentnost javne nabave.

Rat u Ukrajini i njegove gospodarske posljedice

» Kratkoročne ekonomske posljedice ruske invazije na Ukrajinu očituju se prije svega u višim cijenama energenata, sirovina i pripremnih radova (82 % ispitanika), poremećajima i lancima opskrbe i logistike (46 %), nedostatku sirovina i inputa (27 %) i povećanoj pravnoj nesigurnosti (19 % ispitanika).

Ulazak Hrvatske u euro područje i Schengen prostor

» Poduzetnici su vrlo optimistični oko gospodarskih posljedica ulaska Hrvatske u euro područje i Schengen. 71 % ocjenjuje da će se poslovanje u euro području pozitivno odraziti na poslovanje njihove tvrtke dok njih 27 % u trenutku ispunjavanja ankete ne može procijeniti. 77 % ispitanika smatra kako će se ulazak Hrvatske u Schengen pozitivno odraziti na poslovanje a 0 % ispitanika negativno ocjenjuje posljedice ulaska u Schengen.

Svi rezultati ovogodišnjeg istraživanja mogu se besplatno preuzeti na naslovnoj stranici Njemačko-hrvatske industrijske i trgovinske komore:

<https://kroatien.ahk.de/infocenter/konjunkturumfrage>

Deutsch-Kroatische
Industrie- und Handelskammer
Njemačko-hrvatska industrijska
i trgovinska komora

POZADINA

O ISTRAŽIVANJU

Gospodarsko istraživanje 2023. godine provedeno je od 13. veljače do 17. ožujka 2023. godine. Istraživanje je istovremeno provedeno u 16 zemalja Srednje i Istočne Europe a u ovogodišnjem je istraživanju sudjelovalo ukupno 1620 poduzeća.

Na razini Hrvatske, u istraživanju je sudjelovalo ukupno 141 poduzeće iz domaćih, njemačkih i inozemnih krugova od čega ih 62 % posluje unutar uslužnog sektora, 37% unutar industrijskog i građevinskog sektora dok 14 % čine poduzeća koja se bave trgovinom. Gotovo 90 % poduzeća čini mala i srednja poduzeća. 61 % sudionika istraživanja sjedište poduzeća imaju u Hrvatskoj (od toga 79 % u Zagrebu ili Zagrebačkoj županiji), 39 % u Njemačkoj a 7 % u Austriji.

O NJEMAČKO-HRVATSKOJ INDUSTRIJSKOJ I TRGOVINSKOJ KOMORI

Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora najveća je bilateralna poslovna zajednica u Hrvatskoj koja broji više od 330 članova iz hrvatskih, njemačkih i inozemnih krugova. Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora dio je globalne mreže njemačkih vanjskotrgovinskih komora, delegacija i predstavništava njemačkog gospodarstva (AHK) s više od 150 sjedišta u 93 zemlje. AHK su institucije za promicanje vanjske trgovine Njemačke i pružaju kompetentne usluge, snažnu mrežu kao organizaciju članova i predstavnika interesa njemačkog gospodarstva.

Web: <https://kroatien.ahk.de/hr/>

Deutsch-Kroatische Industrie- und Handelskammer
Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora

Strojarska cesta 22/11, HR-10000 Zagreb

Telefon: +385 (0) 1 6311 600

E-mail: info@ahk.hr | Web: <http://kroatien.ahk.de>

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag